РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите

Басейнова дирекция “Дунавски район”

ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

на проект на

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ 2016-2021 г.

07.10.2016 г.
гр. София

БДУВ ДУНАВСКИ РАЙОН ПЛЕВЕН

5800 - гр. Плевен, ул. „Чаталджа” № 60
Тел: (+359 64) 885 100, Факс: (+359 64) 803 342
www. bd-dunav.org, e-mail: dunavbd@bddr.org

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Екологична оценка на ПУРН 2016 -2021 – цел, процедура, очакван резултат, нормативна база;
2. Етапи и срокове при изработването на Екологична оценка на ПУРН в Дунавски РБУ;
3. Доклад за Екологична оценка (ДЕО) и Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на ПУРН в Дунавски РБУ – резултати и заключения;
4. Следващи стъпки.

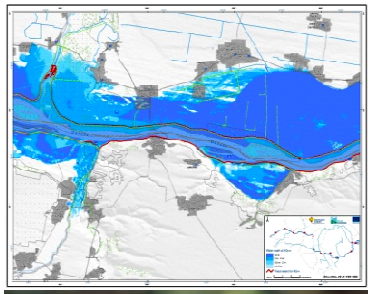

ЕО НА ПУРН 2016-2021 – цел

ЦЕЛ

- Основната цел на Екологичната оценка (ЕО) е **да допринесе за интегриране на въпросите на околната среда в подготовката и изпълнението на ПУРН, с което да се осигури по-високо ниво на защита на околната среда и устойчиво развитие**, увеличаване на участието в процеса на вземане на решение на представители на различни заинтересовани групи и институции и подпомагане на процеса на вземане на решения чрез поредица от обсъждания и запознаване с плана и неговата оценка, което да направи процедурите по-прозрачни и открити.
- Екологичната оценка анализира потенциалните значителни въздействия върху околната среда в резултат от прилагането на предвижданията на ПУРН и посочва мерките за предотвратяване на отрицателните въздействия върху компонентите на околната среда, вкл. върху защитените зони и територии и върху здравето на хората. По този начин се редуцират сновните рискове от реализацията на плана - екологичен, здравен, социален и икономически, подпомагат се компетентните органи при вземането на решение при съгласуване и одобряване на плана.

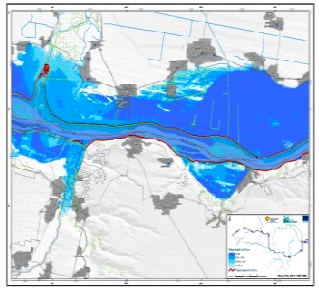

ЕО НА ПУРН 2016-2021 – процедура, резултат, нормативна база

ПРОЦЕДУРА

- Планът за управление на риска от наводнения (ПУРН) попада в обхвата на чл. 85, ал.1 на Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и подлежи на процедура по задължителна ЕО.

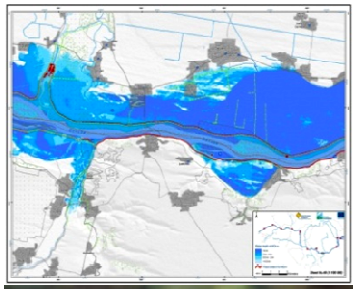

ОЧАКВАН РЕЗУЛТАТ

- В резултат от провеждането на процедурата по ЕО се издава становище от компетентния орган (Министърът на околната среда и водите).

НОРМАТИВНА БАЗА

- Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- Закон за биологичното разнообразие (ЗБР);
- Закон за водите (ЗВ);
- Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредба за ЕО);
- Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС).

ЕО НА ПУРН 2016-2021 – етапи и срокове

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПРИЛОЖИМАТА ПРОЦЕДУРА

- 02.12.2015 г. – запитване за определяне на приложимата процедура по ЕО
- 15.12.2015 г. – становище на МОСВ, че ПУРН подлежи на задължителна ЕО и изисквания към разработването на Доклад за ЕО, оценка за съвместимост (ОС) и указания за последващи действия

ИЗГОТВЯНЕ НА ЕО И ОСВ НА ПУРН В ДРБУ

- януари 2016 г. – обявена обществена поръчка за изработване на ЕО и ОС и проведена открита процедура за избор на изпълнител; 15.04.2016 г. – сключен договор с избрания изпълнител и стартиране изпълнението на обществената поръчка
- Изработено Задание за обхват и съдържание на ЕО на ПУРН и Схема за провеждане на консултации с обществеността, заинтересованите органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от предвижданията на ПУРН; от 14.05.2016 г. до 14.06.2016 г. – провеждане на консултации по Задание за обхват и съдържание на ЕО на ПУРН
- 17.05.2016 – уведомление до компетентния орган по чл. 10 от Наредбата за ОС
- Юни- Август 2016 – Разработване на ДОСВ и ДЕО на ПУРН в ДРБУ

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 - съдържание

- Обхват на ПУРН в ДРБУ
- Приоритети и цели на ПУРН и мерки за постигането им
- Връзка на ПУРН с други съотносими планове и програми (стратегически документи на ЕС, национални стратегии/програми/планове, регионални/секторни стратегии и планове)
- Текущо състояние на околната среда и евентуално развитие без прилагането на ПУРН
- Характеристики на околната среда за територии, които може да бъдат значително засегнати
- Съществуващи екологични проблеми
- Цели на опазване на околната среда
- Въздействия върху околната среда на ниво приоритети и цели и на ниво мерки
- Смекчаващи мерки, вкл. мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРН и мерки за изпълнение при прилагане на ПУРН
- Алтернативни решения
- Мерки за мониторинг и контрол
- Заключение

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения

Резултати – смекчаващи мерки :

- **Въздух и климат**
  - ✓ Не е необходимо включване на мерки в окончателния вариант на ПУРН.
  - ✓ Не са необходими допълнителни смекчаващи мерки при прилагане на ПУРН.
  - ✓ При изпълнение на плана се препоръчва да се включват проекти, свързани с насърчаване на зелените проекти.

- **Води**
  - ✓ Не се налагат допълнителни мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРН.
  - ✓ Ежегодно (пролет и есен) обследване на техническото, експлоатационното състояние на малките язовири и определяне на свободните обеми. При необходимост набелязване мерки за поддържане и ремонт.
  - ✓ Разработване и прилагане на програма за мониторинг на качеството на водата от засегнати след наводнения водовземни съоръжения за питейно-битово водоснабдяване.
  - ✓ Прекратяване на водовземането за питейно-битови цели от водовземни съоръжения при констатирано замърсяване на добиваната вода вследствие на наводнение.

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (2)

Резултати – смекчаващи мерки (2) :

- **Почви**
  - ✓ Очакваните отрицателни въздействия са незначителни по степен и обхват.
  - ✓ Въвеждането на смекчаващи мерки не е необходимо.

- **Ландшафт**
  - ✓ Отрицателните въздействието върху ландшафтните компоненти ще бъдат незначителни и при спазване на необходимите законови изисквания, при строителството ще бъдат минимизирани.
  - ✓ Не е необходимо въвеждане на смекчаващи мерки по отношение на ландшафтите.

- **Културно-историческо наследство**
  - ✓ Не се предвиждат мерки, тъй като не са идентифицирани значителни въздействия върху културно-историческото наследство.

- **Материални активи**
  - ✓ Очакваните отрицателни въздействия са незначителни по степен и обхват.
  - ✓ Не са необходими допълнителни смекчаващи мерки.

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (3)

Резултати – смекчаващи мерки (3):

- **Отпадъци**
  - ✓ Не се предвиждат мерки, тъй като не се очакват значителни въздействия върху околната среда, населението и човешкото здраве от генерираните отпадъци по време на изпълнението на ПУРН.

- **Биологично разнообразие**
  - ✓ Предвижданията на ПУРН да се съобразят с мерките, посочени в Доклада за оценка на степента на въздействие върху защитените зони.
  - ✓ Всички инвестиционни предложения или проекти по ПУРН, за които се изисква ОВОС/ЕО и ОС да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.
  - ✓ Предвижданите мерки в определените РЗПРН, които попадат в обхвата на защитени територии, да се съобразяват с режимите на опазване в съответните защитени територии.

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (4)

Резултати – смекчаващи мерки (4):

- **Биологично разнообразие –** предлагани мерки за предотвратяване и ограничаване на степента на негативните въздействия :
  - ✓ При възстановяване на компрометирани диги и изграждане на регулиращи съоръжения за изпускане на води зад дигите да се прилагат подходящи строителни практики, като дейностите се ограничат в териториалния обхват на строителната площадка.
  - ✓ Почистването на речни участъци и дерета с цел осигуряване преминаването на висока вълна да се извършва контролирано и с подходяща техника, съобразена с особеностите на терена и големината на речното корито.
  - ✓ Изпускането на води зад дигите да се осъществява контролирано, с възможност за пропускане на част от водите в съседни заливаеми територии.
  - ✓ При изпълнение на дейности за защита на речните брегове от ерозия, включващи биологично укрепване, да се използват подходящи местни видове храстовидна и дървесна растителност.

ДЕО НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (5)

Резултати – смекчаващи мерки (5):

- **Население, човешко здраве**
  - ✓ Не се очакват негативни въздействия. Предвидените мерки в плана са с положително въздействие в дългосрочен аспект, дават възможност за превенция и запазване на здравето и живота на населението при евентуално възникване на наводнения.
  - ✓ Не се налагат мерки за предотвратяване, ограничаване на вероятността и степента на негативни въздействия, както и за компенсиране на неблагоприятните въздействия при прилагане на ПУРН.

- **Заключение:** След екологичния преглед на разработения ПУРН чрез анализ и оценка на потенциалните въздействия на неговите приоритети, цели и мерки, заключението на екипа от независими експерти е, че **ПУРН в Дунавски РБУ като цяло ще има положително въздействие върху околната среда и човешкото здраве и ще допринесе за дългосрочно устойчиво развитие в съответствие с действащите в страната норми за качество на околната среда и предотвратяване на риска за човешкото здраве при спазване на предложените в ЕО смекчаващи мерки за отразяване в окончателния ПУРН и за прилагане при неговата реализация.**

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – съдържание

- Анотация на плана
- Описание на други планове и проекти, които в съчетание с ПУРН биха могли да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони или техните елементи
- Защитени зони в обхвата на ДРБУ
- Защитени зони в обхвата на РЗПРН
- Оценка на въздействията върху защитените зони
- Потенциални комбинирани и кумулативни въздействия от прилагането на ПУРН
- Смекчаващи мерки за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от ПУРН върху защитените зони
- Алтернативни решения
- Остатъчно въздействие
- Компенсиращи мерки
- Трансгранични въздействия
- Заключение

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения

Резултати – общи смекчаващи мерки:

- Всички инвестиционни предложения или проекти по ПУРН, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на глава шеста на ЗООС) и оценка на степента на въздействие с предмета и целите на опазване на защитени зони (по реда на ЗБР) да се одобряват по реда на съответния специален закон само след произнасяне с акт за съгласуване от компетентните органи по околна среда и при съобразяване с препоръките от извършените оценки, както и с условията в съответния акт.
- Всички структурни мерки от ПоМ на ПУРН, с изключение на мерките, предвиждащи надграждане на диги; възстановяване на компрометирани диги; почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна; отстранявания на затлачвания на речното корито; премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета, да се реализират извън границите на защитените зони и след оценка по ОВОС/ЕО и ОС.
- За всички структурни мерки, свързани с интервенции върху:
  - речни течения и водни обекти или интервенции в съседство с тях (залесяване, отводняване и т.н.), които попадат на територията на ЗЗ за местообитанията или
  - интервенции във водосбора на речни течения, преминаващи през ЗЗ за местообитанията и с потенциал да повлияят индиректно участъците от речните течения в границите на ЗЗ,

  при изготвяне на конкретни проекти и ИП да се взема предвид информацията за разпространение на природни местообитания и местообитания на видове - резултат от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (2)

Резултати – общи смекчаващи мерки (2):

- Преди съгласуване на проект / ИП от Възложителя да се анализира и оцени възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, за които в ДОСВ е идентифициран потенциал за значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗ, с по-щадящи мерки от националния каталог от мерки:
  - ✓ Връщане на реката в първоначалното й легло
  - ✓ Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици, за повишаване на водозадържането.
  - ✓ Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (3)

Резултати – специфични мерки:

- ***При възстановяване на компрометирани диги:***
  - ✓ Прилагане на щадящи инженерни решения за възстановяване на дигите.
  - ✓ Използване на подходяща строителна техника с цел ограничаване на засегнатата площ при строителството.
  - ✓ Избягване или минимизиране засягането на приоритетни местообитания.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

- ***При осигуряване на скатовете за задържане:***
  - ✓ Избягване или минимизиране засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
  - ✓ Използване на подходящи типични (местни) видове за залесителните дейности, в т.ч. видове, формиращи крайречни местообитания.
  - ✓ Изпълнение на дейностите по мярката извън размножителния период на консервационно-значимите видове птици, обитаващи ерозирали и голи терени.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (4)

Резултати – специфични мерки (2):

- ***При поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.):***
  - ✓ Избягване или минимизиране на засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
  - ✓ Оптимизиране на дължината и размерите на предвижданите канали.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
- ***При почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна:***
  - ✓ Избягване/или минимизиране засягането на крайречни галерии.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в ЗЗ.
  - ✓ Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (5)

Резултати – специфични мерки (3):

- ***При премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други, намиращи се в границите на речните легла или дерета:***
  - ✓ Избягване или минимизиране засягането на крайречни галерии.
  - ✓ Транспортиране на иззетите материали до определени за целта депа за строителни и други отпадъци.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Повишаване на контрола за недопускане на строителство на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, складиране на материали и други в речните легла или дерета.

- ***При премахване на опасни, пречещи и/или неефективни язовири:***
  - ✓ Регулирано източване на язовира с по-малък дебит и по-голяма продължителност с цел намаляване на върха на високата вода.
  - ✓ Източване на водохранилището извън размножителния период на консервационно-значимите воднозависими и крайречни видове животни.
  - ✓ Подпомагане на възстановяването на крайбрежна растителност

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (6)

Резултати – специфични мерки (4):

- ***При надграждане на диги:***
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Избягване на засягане на приоритетни местообитания.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

- ***При създаване или възстановяване чрез оводняване на влажна зона:***
  - ✓ Избягване или минимизиране засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
  - ✓ Оптимизиране на дължината и размерите на предвижданите канали.
  - ✓ Извършване на строителните дейности извън размножителните периоди на потенциално засегнатите консервационно-значими животински видове.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (7)

Резултати – специфични мерки (5):

- ***При изграждане на земно-насипна дига и комбинация:***
  - ✓ Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
  - ✓ Ограничаване на строителните дейности до границите на предвидената в проекта строителна полоса, чийто размер следва да е редуциран до възможния минимум.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

- ***При изграждане на нови корекции:***
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Избягване засягането на крайречни галерии.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.
  - ✓ Където е възможно корекционните работи да се комбинират със създаване на ретензионни обеми в старите речни корита, т.е. да се създадат влажни зони в подходящи участъци на старото речно корито.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (8)

Резултати – специфични мерки (6):

- ***При отстранявания на затлачвания на речното корито:***
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове.
  - ✓ Избягване засягането на крайречни галерии.

- ***При планиране и изграждане на линейни защитни съоръжения /охранителни канали/:***
  - ✓ Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – със срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

- ***При регулиращи съоръжения за изпускане на води зад дигите:***
  - ✓ Контролирано изпускане на води зад дигите с по-малък дебит и по-голяма продължителност с цел намаляване на върха на високата вода.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (9)

Резултати – специфични мерки (7):

- ***При преустройство или изграждане на дренажни съоръжения:***
  - ✓ Изграждането на канавките да става само при доказана необходимост и въз основа на съгласуван проект.
  - ✓ Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитените зони.
  - ✓ Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.

- ***При създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките:***
  - ✓ Буферните басейни да се създават предимно в заблатени крайречни райони, където допълнителното им заливане не променя съществено хидрофизичните условия на терена, а опресняването на застоялите води би имало положителен ефект за биотата.
  - ✓ Да не се прилага в участъци, в които има приоритетни сухоземни местообитания и местообитания на консервационно-значими видове.
  - ✓ Недопускане на замърсяването на речните легла с материали от процеса на строителството.

ДОСВ НА ПУРН 2016-2021 – резултати и заключения (10)

Заключение:

- ПУРН е стратегически документ, който определя рамката за постигане на целта за намаляване на неблагоприятното въздействие от наводненията в Дунавски район за басейново управление, без да конкретизира проекти / инвестиционни предложения за нейното постигане. Сред основните приоритети на ПУРН са опазване на човешкото здраве и повишаване защитата на околната среда, част от която са и защитените зони. В този смисъл ПУРН е съвместим с целите на тяхното опазване.
- Анализът на предвижданите в ПУРН мерки за постигане на тези приоритети сочи, че те са допустими спрямо режимите на защитените зони, вкл. защитените територии в границите на защитените зони, и няма да нарушат тяхната цялост, структура и функции.
- Заключението от направената оценка на степента на въздействие на ПУРН по отношение на разглежданите защитени зони на база наличната информация при това ниво на детайлност е за липса на значително отрицателно въздействие при прилагане на предвидените в ДОСВ мерки за смекчаване на идентифицираните потенциални преки и непреки въздействия.

ЕО на ПУРН 2016-2021 – Следващи стъпки

Какво предстои?

- Докладът по екологична оценка и приложенията към него, включително Докладът по оценка на съвместимост, и проектът на ПУРН 2016-2021 са на разположение на заинтересованите страни за обсъждане **до 30.10.2016**
- Отразяване на постъпилите по време на консултациите становища в Доклада по Екологична оценка и подготовка на справка за начина на отразяване на всички постъпили предложения.
- Внасяне на искане до МОСВ за издаване на становище по Екологична оценка и участие във ВЕЕС.
- ПУРН 2016-2021 подлежи на приемане от Министерски съвет по предложение на Министъра на ОСВ (чл.160 от ЗВ).

БЛАГОДАРЯ

ЗА ВНИМАНИЕТО !

за допълнителна информация : www.bd-dunav.ord

Раздел „Управление на водите“/“Управление на риска от наводнения“/

“Екологична Оценка”